

Andmed uuendatud: 06.06.2025

Tunnimaterjalid valmistas ette e-residentsuse programm.

Projekti koduleht <https://www.e-resident.gov.ee/et/koolidele/>

Videomaterjalid <https://www.youtube.com/playlist?list=PLqb0Fj5RTsANlRvtdaP1-4tzGz-YsLIqu>

Peamised infoallikad e-residentsuse kohta:

<https://www.e-resident.gov.ee>

<https://www.e-resident.gov.ee/dashboard/> >>> ajakohased andmed

<https://www.e-resident.gov.ee/et/> >>> eestikeelne koduleht

<https://learn.e-resident.gov.ee/> >>> teadmusvaramu e-residendile

<https://www.politsei.ee/et/juhend/e-residendi-digi-id>

<https://www.emta.ee/ariklient/registreerimine-ettevotlus/mitteresidendile-e-residendile/e-residendi-asutatud-ariuhingu>

Eesti iduettevõtluse ökosüsteem:

<https://startupestonia.ee/et/>

<https://ecosystem.startupestonia.ee/> >>> ajakohased andmed

Üldised andmed Eesti kohta:

<https://brand.estonia.ee/new/numbers>

<https://e-estonia.com/facts-and-figures/> >>> ajakohased andmed

<https://e-estonia.com/story/> >>> Eesti digiriigi ajajoon

Eesti lugu jutustavad slaidid (abistav tekst Notes'is):

<https://toolbox.estonia.ee/asset-page/696834-estonian-story-2024>

https://e-estonia.com/wp-content/uploads/e-estonia_presentation_en.pptx

Videomaterjalid teemaarenduseks:

<https://www.youtube.com/@eResidency>

<https://www.youtube.com/@EstonianICT>

Tõene või väär?

Mängime!

Õpetaja esitab 4 väidet slaidide abil.

Õpilased hääletavad kahe variandi vahel: tõene või väär.

Mõlemad vastused korraga võimalikud ei ole.

Hääletamine viia läbi soovitud viisil: kas käte tõstmise või muu liikumisega.

Osade väidete vastused oli tunniks ettevalmistamise käigus võimalik leida e-residentsuse kodulehelt, aga mitte kõik.

Väide 1

Eesti on esimene riik maailmas,
mis hakkas pakkuma
e-residentsust

E-residendi digitaalne isikutunnistus on digitaalne isikutunnistus ehk digitaalne identiteet, mida Eesti riik pakub välisriikide kodanikele.

E-residendile digitaalse isikutunnistuse väljaandmise eesmärk on soodustada Eesti majanduse, teaduse, hariduse või kultuuri arengut, luues võimaluse kasutada e-teenuseid Eesti digitaalse dokumendiga.

<https://www.politsei.ee/et/juhend/e-residendi-digi-id>
<https://www.riigiteataja.ee/akt/126042024013>

Ajalugu:

Idee hakata e-residentsust pakkuma pakuti avalikult välja 2014. aasta mais Eesti Arengufondi konkursil. Konkursitöö "10 miljonit e-eestlast aastaks 2025" autorid olid Taavi Kotka, Ruth Annus ja Siim Sikkut. Idee oli üks kolmest konkursi võitjast. <https://www.err.ee/514690/10-miljoni-eestlase-idee-paases-arengufondi-konkursi-kolme-voitja-sekka>

Valitsus algatas seaduseelnõu välisriikide kodanikele Eesti digitaalse identiteedi võimaldamiseks ning see võeti Riigikogus suure häälteenamusega vastu: tehti vajalikud täiendused isikut tõendavate dokumentide seadusesse ning e-residentsus oli sündinud.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/126042024013>

Esimene e-residendi digitaalne identiteet väljastati 1. detsembril 2014.

Eesti esimene e-resident oli ja on Briti ajakirjanik Edward Lucas.

<https://www.e-resident.gov.ee/blog/et/posts/esimene-e-resident-edward-lucas-sai-uue-digi-id-kaardi/>

Esimese aasta jooksul liitus programmiga 7000 inimest ja loodi 240 ettevõtet.

Tõene!

Eesti lõi e-residentsuse programmi 2014. aastal. Teised riigid on püüdnud seda kopeerida, aga pole (veel) suutnud

Eesti on tõesti esimene riik maailmas, mis hakkas e-residentsust ehk välisriikide kodanikele oma e-teenustele ligipääsuks riiklikku elektroonilist identiteeti pakkuma. See oli väga uuenduslik mõte ning tõi Eestile palju uudishimulikke fänne ja kuulsust innovatsiooniliidrina. Ühegi teisel riigil midagi sellist siis pakkuda ei olnud. E-residentsus annab välismaalastele võimaluse ise vahetult kogeda, mis on tõeline digiriik, millega meie siin Eestis oleme harjunud.

Tänapäevaks on mitu riiki, sh Leedu ja Ukraina tulnud sarnaste programmidega, ent samaväärselt arenenud lahenduseni pole siiani keegi jõudnud, kuna Eesti tasemel toimivat digiriiki, sh digitaalset ettevõtluskeskkonda, ja teenuste kättesaadavust teistel ei ole.

Leedu lansseeris 2021. aastal oma elektroonilise residentsuse programmi. Digi-ID taotlemise ja kättesaamise protsess eeldab (korduvat) Leetu reisimist ning ettevõtte asutamine sellega otse võimalik ei ole.

<https://www.migracija.lt/en/noriu-tapti-elektroniniu-rezydentues>

<https://www.e-resident.gov.ee/blog/posts/comparing-estonian-and-lithuanian-e-residency/>

Ukraina lansseeris 2024. aastal uResidency programmi. Saadaval on see vaid 4 riigi kodanikele (Pakistan, India, Tai, Sloveenia). Ukraina ei kuulu Euroopa Liitu, seega ei saa Ukraina erinevalt Eestist pakkuda mitteresidentidele oma riigi äriühingu kaudu pääsu Euroopa ühis- ehk siseturule.

Euroopa Liidu (EL) siseturg on ühtne turg, kus on tagatud kaupade, teenuste, kapitali ja isikute vaba liikumine ning kus Euroopa kodanikel on vabadus elada, töötada, õppida ja ettevõtlusega tegelda.

<https://e-resident.diaa.gov.ua/>

<https://www.youtube.com/watch?v=QGNSszrvpOQ> (EL ühisturu õppevideo)

Eesti eeskujul on “e-residentsusest” aga saanud justkui uudne nähtus või termin n-ö digitaalse kohalolu kohta välisriigis.

Väide 2

Eestis on rohkem
ükssarvikuid kui
üheski teises
Euroopa riigis

Ükssarvik (ingl *unicorn*) – kujundlik väljend erakapitalil põhineva idufirma kohta, mille väärtuseks hinnatakse üle 1 miljardi USA dollari.

Alates 2000. aastast on üksarviku staatusesse jõudnud üle 2800 iduettevõtte. Alates 2018. aastast on igal aastal sündinud umbes 100 üksarvikut, v.a 2021. aastal, mil see arv ulatus ligi 800ni. Pärast seda on arv taas langenud.

Allikas ja üksarvikute ülevaade: <https://dealroom.co/guides/unicorns>

Väär!

Küll aga on Eestis
ükssarvikuid **rohkem kui**
kuski mujal maailmas
per capita:
1 mln elaniku kohta 7,7.

Nende sünnile on kaasa
aidanud **e-ühiskond,**
ettevõtjasõbralik
ärikeskkond ja suur
idufirmade kogukond.

Need ettevõtted on:

1. Skype	
2. Playtech	
3. Wise	
4. Bolt	
5. Pipedrive	
6. Zego	
7. ID.me	
8. Gelato	
9. Veriff	
10. Glia	

Eestis on 10 ükssarvikut. Neist üks on ka e-residentsuse abil juhitud (Glia).

Küll aga on Eestis rohkem ükssarvikuid per capita kui üheski teises maailma riigis, sh Euroopas: 7,7 ühe miljoni elaniku kohta. Lausa 3 korda rohkem kui nt Rootsis.

Allikas: <https://www.stateofeuropeantech.com/> 2024. aasta raport (saadaval kodulehel)

Euroopa Liidus on suurim arv ükssarvikuid Saksamaal (69). Maailmas 6. koht. Maailma juhtiv ükssarvikutemaa on USA: enam kui pooled maailma ükssarvikud on USA ettevõtted (1608), järgnevad Hiina (402), Ühendkuningriik (175), Iisrael (116) ja India (111).

Allikas (elavad andmed): <https://dealroom.co/guides/unicorns>

Eestis peab ükssarvikute üle arvestust ning tegeleb iduettevõtluse arendamisega Startup Estonia (Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus). Eesti idusektori ettevõtete tegemistest annabki hea ülevaate Startup Estonia koduleht – nt ükssarvikud ja mitmed nende majandusnäitajad leiab siit: <https://ecosystem.startupestonia.ee/lists/42730>

Millal neist said ükssarvikud:

Skype 2005
Playtech 2007
Wise 2015
Bolt 2018
Pipedrive 2020
Zego, ID.me ja Gelato 2021
Veriff ja Glia 2022

Allikas: <https://investinestonia.com/the-full-list-of-estonian-unicorns/>

Väide 3

Neil kõigil on Eesti **isikukood**.

Paavst
Franciscus

Saksamaa
endine
liidukantsler
**Angela
Merkel**

Ettevõtja
**Bill
Gates**

Vihjeks: kõik kolm on ametlike visiitide käigus külastanud Eestit.

Tõene!

Nad kõik on pälvinud Eesti e-residendi staatuse!
E-residendid saavad endale Eesti isikukoodi.

Eesti e-teenuste kasutamise eelduseks on unikaalne isikukood, mis genereeritakse nii kodanikele, residentidele kui ka e-residentidele.

Angela Merkel sai e-residendiks 2016. aastal.
Paavst Franciscus sai e-residendiks 2018. aastal.
Bill Gates sai e-residendiks 2018. aastal.

Eesti on riigi rahvusvaheliste suhete edendamiseks kinkinud e-residentsust mitmetele olulistele isikutele, tõstes nii Eesti digiriigi tuntust laias maailmas. Seda võimaldab isikut tõendavate dokumentide seadus: kaaluka avaliku huvi korral võib Politsei- ja Piirivalveamet e-residendi digitaalse isikutunnistuse välja anda siseministri otsuse alusel. Sellisel juhul ei pea välisriigi kodanik tavapärasest taotlusprotsessi läbima.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/126042024013>

E-residendi staatus kuulub isikuandmete alla, seega ei ole ka teada, kas keegi neist kolmest oma e-residendi kaarti selle kehtivusajal kasutas.

Kaaluka avaliku huvi alusel on e-residentsust välja antud vaid loetud kordadel ning väga harva.

Väide 4

E-residendi kaardi
saamiseks peab
Eestisse kohale tulema

E-residentsuse taotluse esitavad välismaalased interneti teel Politsei- ja Piirivalveameti iseteeninduses – nagu ka Eesti kodanikud ja elanikud oma dokumentide puhul.

E-residendi kaart ongi peaaegu nagu meie ID-kaart, ainult sellel pole pilti.

Kuidas värske e-resident oma kaardi aga enda kätte saab?

Väär!

E-resident saab
oma kaardi
kätte Eesti
saatkondadest üle
maailma

Eestisse pidi e-resident tulema alguses, ent mitte enam.

E-residendi kaarti on võimalik tellida enam kui 40 riigis asuvasse Eesti saatkonda, seega Eestisse tulema ei pea.

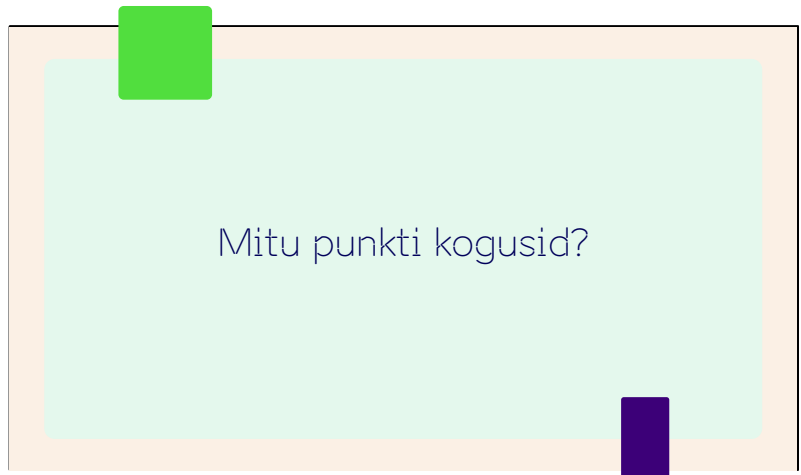
See vähendab paljude e-residentide puhul vajadust oma riigist välja reisimiseks ning tõstab seeläbi e-residentsuse kättesaadavust ja populaarsust.

Euroopas on ühed usinamad e-residentide kaartide väljastajad Berliini ja Madridi suursaatkonnad.

Küll aga peab e-residendiks soovija end vähemalt ühe korra silmast silma näitama Eesti ametnikule kaarti kätte saades. Enne kaardi kättesaamist annab e-resident sõrmejäljed.

Lisaks püsivatele väljastuskohtadele (saatkonnad) väljastavad Politsei- ja Piirivalveamet ning Eesti Välisministeerium e-residendi digitaalseid isikutunnistusi teatud aja tagant kindlatel kuupäevadel ka muudes paikades (sh alates 2025 Bangkok, Buenos Aires, Sao Paulo).

Allikas: <https://www.politsei.ee/et/juhend/e-residendi-digi-id/valjastuskohad>

Soovi korral võivad õpilased peegeldada, kuidas neil teadmiste kontroll õnnestus.

Millised küsimused materjaliga tutvudes tekkisid?

E-residentsus:

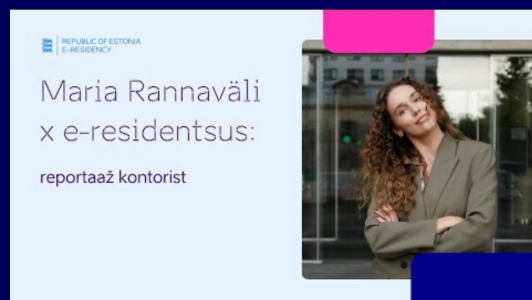
Eesti digiriigi
visiitkaart

Eesti on maailmas tuntud innovaatilise digiriigina.

E-residentsuse programmi teatakse kui Eesti digiriigi rahvusvahelist visiitkaarti.

<https://www.e-resident.gov.ee/>

Mis on e-residentsus? Lähme külla!

E-residentsust tutvustav video: [https://youtu.be/ RMW4Y0OIJA?si=tI9vMP3BPWjVKr7h](https://youtu.be/RMW4Y0OIJA?si=tI9vMP3BPWjVKr7h)

Arutelüküsimused video põhjal:

1. Millist kasu toob e-residentsus Eesti riigile?
2. Kas e-residentsusest saab mõelda kui Eesti digiriigi ekspordist?

Lisainfo:

E-residentsuse kontor asub Tallinnas, Ülemistel, aadressil Sepise 7.

Video on filmitud novembris 2024.

Videos nähtud inimesed:

- Maria Rannaväli, juutuuber
- Liina Vahtras, e-residentsuse programmi juht
- Julian Maier, e-residendist ettevõtja <https://www.e-resident.gov.ee/envoys-and-community-leaders/julian-maier/>

Taavi Kotka, e-residentsuse programmi idee kaasautor, tehnoloogiaettevõtja

Eesti digiühiskond

- > Igal Eesti elanikul on digitaalne ID
- > 100% riigiteenustest on saadaval digitaalselt
- > Personaalne riik: proaktiivsed teenused ja andmepõhine valitsemine
- > Avaliku ja erasektori koostöö
- > Tugev IKT sektor ja kõrged digioskused

Eestis on arenenud digiühiskond ja oleme selles valdkonnas maailmas teerajajad.

Eesti on loonud turvalise ja ühilduva digitaalse taristu, mis on tugev alus e-teenustele (X-tee), sh e-residentsusele.

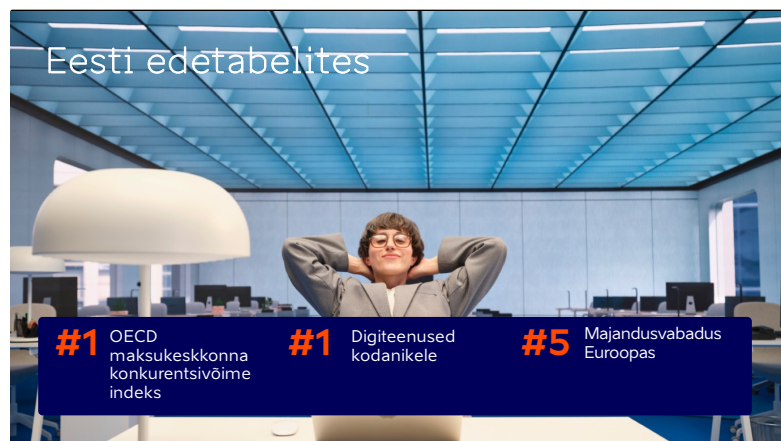
- Igal Eesti elanikul on kohustuslikus korras digitaalne ID-kaart alates 2002 – eeldus digiriigile.
- 100% riigi e-teenustest on digitaalsed alates 2025. aasta jaanuarist, viimase teenusena lisandus lahutus. Allikas: <https://bureaucrazy.e-estonia.com/>
- Eesti on liikumas digiühiskonna järgmisesse etappi: proaktiivse ja andmepõhise valitsemise (nn personaalne riik) suunas, mis pakub elanikele veelgi lihtsamat asjaajamist <https://www.mkm.ee/personaalneriik>
- Eesti digiriigi arendamine käib avaliku ja erasektori koostöös. Ettevõtteid, mis on ehitanud Eesti digiriiki: Nortal, Helmes, Cybernetica, Datel, SK ID Solutions + ükssarvikud Bolt, Playtech, Skype + e-valitsemise know-how'd eksportivad eGA, Digital Nation, Proud Engineers + haridusasutused TalTech, BCS Skills Academy.
- ELis oleme elanikkonna digioskustelt ja sh IKT-spetsialistide osakaalult esirinnas. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi> (The Digital Economy and Society Index DESI).

Eesti on IKT spetsialistide osakaalu poolest tööjõuturul ELis 5. kohal.

IKT eksport moodustab 30% Eesti kõikide teenuste ekspordist. Allikas: Eesti Pank 2022

https://joint-research-centre.ec.europa.eu/predict/previous-predict-editions/ict-sector-analysis-2022_en

Tugev e-Eesti kuvand on rahvusvaheliselt oluline, et toetada meie IKT sektorit uute klientide ja investorite leidmisel ning oma toodete eksportimisel.

Eesti on kõrgel kohal paljudes olulistes rahvusvahelistes indeksites.

#1 OECD maksukeskkonna konkurentsivõime 2024 – 11 aastat järjest

<https://taxfoundation.org/research/all/global/2024-international-tax-competitiveness-index/>

OECD: Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (Organisation for Economic Co-operation and Development) <https://www.oecd.org/>

#1 Digiteenused kodanikele 2022 (DESI indeks)

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi-digital-public-services>

#5 Majanduslik vabadus Euroopas 2024 (Iirimaa, Šveitsi, Luxemburgi ja Taani järel)

https://www.theglobaleconomy.com/rankings/economic_freedom/Europe/

Lisaks paistab Eesti silma näiteks ka madala korruptsiooni ja kõrge küberturvalisuse poolest:

#12 Corruption Perception Index 2023

<https://www.transparency.org/en/cpi/2023/index/est>

#3 National Cyber Security & Global Cyber Security Index 2022

<https://www.itu.int/en/ITU-D/Cybersecurity/Pages/global-cybersecurity-index.aspx>

Tasub tutvuda: Eesti digiriigi interaktiivne ajajoon <https://e-estonia.com/story/>

Eesti on umbes 20 aasta jooksul muutnud elektrooniliseks enamiku oma avalikest teenustest ja ühendanud need X-tee abil inimesi teenindavaks riigiarvutiks.

Selle hajutatult paikneva arvuti abil saavad kodanikud kasutada digitaalseid teenuseid ehk äppe, millega valimistel hääletada, makse deklareerida, oma isikut tõendada, panna vastsündinule nime ja teha sadu muid toiminguid.

2014. aastal otsustas Eesti avada mõned riigiarvuti äpid inimestele teistest riikidest. Soovijad välismaalt said võimaluse taotleda „külaliskasutaja” õigusi. Külaliskasutajaid hakati nimetama e-residentideks. Selle sammuga muutis Eesti valitsus oma võimalikeks klientideks kõik maailma kodanikud.

Osade märksõnade selgitused:

e-MTA – Maksu- ja Tolliameti e-teenuste keskkond

e-valitsus – elektrooniline istungitesüsteem ehk paberivaba valitsuse töökorraldus

X-tee – andmevahetuse platvorm, mis võimaldab turvalist internetipõhist andmevahetust riigiasutuste vahel ja erasektoriga.

Andmesaatkond – Eesti andmete üliturvaline välismaine andmekeskus Luksebrugis alates 2018.

Aitab tagada, et Eestile olulised andmed säiliks ka kriis nagu küberrünnaku või sõja ajal. Eesti on esimene riik maailmas, mis varundab oma riiklikke andmeid andmesaatkonna kontseptsiooni raames teise riigi territooriumil.

Personaalne riik – avalike teenuste ümbermõtestamist nii, et nende kasutajatele toimub avaliku sektori keerukus taustal. Nad saavad oma toimingud aetud võimalikult lihtsalt ja siis, kui on vaja. Peamine on teenuste kujundamisel lähtuda selle kasutajast.

E-residentsus: võti Eesti digiriiki

E-residentsus ON...

- > Digitaalne identiteet (kehtib 5 aastat)
- > Kõrgeima taseme digiallkirja (QES) andmise vahend
- > Ligipääs Eesti e-teenustele
- > Äriteenuste pakett rahvusvahelisele ettevõtjale

Kellele sobib?

vabakutselistele, diginomaadidele, idufirmade asutajatele, välismaalastest juhtkonna liikmetega ettevõtetele ja kõigile, kes soovivad vahendit turvalise digiallkirja andmiseks

E-residentsus EI OLE...

- > Reisidokument
- > Kodakondsus
- > Elamisluba
- > Eestisse või EL-i sisenemise luba
- > Maksuresidentsus

Kellele EI sobi?

ettevõtjatele, kelle töötajad ja tootmine asuvad valdavalt mõnes muus riigis

E-residentsus on Eesti riigi poolt välisriigi kodanikule antav elektrooniline identiteet.

<https://www.ria.ee/riigi-infosusteem/elektrooniline-identiteet-ja-usaldusteenused/elektrooniline-identiteet-eid>

E-residendi digi-ID on isikut tõendav dokument, mis on kasutatav üksnes elektroonilises keskkonnas isiku tuvastamiseks ja digitaalse allkirja andmiseks. E-residendi digi-ID ei ole füüsiline isikut tõendav või reisidokument ja sellel ei ole fotot.

<https://www.politsei.ee/et/juhend/e-residendi-digi-id>

E-residentsus kui toode on oma olemuselt suunatud Eestist väljapoole. E-residentsuse kui toote otsesed kliendid ja tarbijad on välismaalased. E-residentsus annab võimaluse kasutada digi-ID abil samasuguseid e-teenuseid, mis on kättesaadavad Eesti elanikest ID-kaardi omanikele, sh asutada ettevõtte. Mitte kõik e-residendid ei ole siiski ettevõtjad – kokku loob ettevõtte umbes 40% e-residentidest, neist 31% esimese 6 kuu jooksul.

E-residentsus vahendab rahvusvahelisele ettevõtjale 100% digitaalset äriteenuste paketti:

- 1) E-residendi digi-ID võimaldab välismaalasel osaleda Eestis avalik-õiguslikus ja eraõiguslikus asjaajamises, olenemata tema füüsilisest viibimiskohast.
- 2) E-residente teenindavad Eestis äriteenuseid (tugi ettevõtte loomisel, raamatupidamine jpm) pakuvad ettevõtted, kes on koondunud e-residentsuse teenusepakkujate platvormile

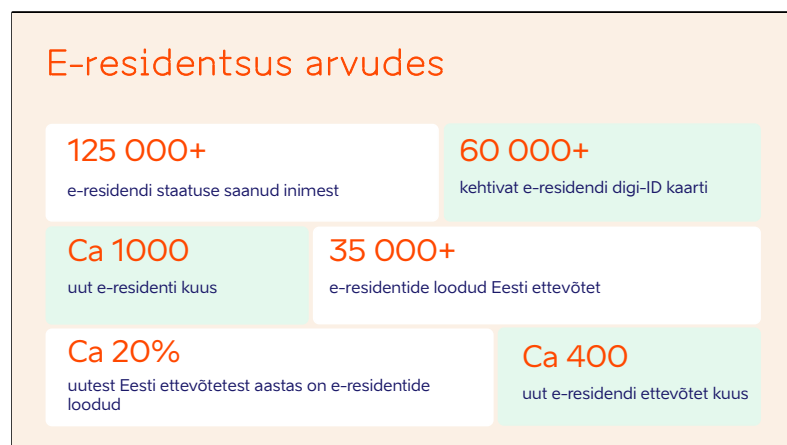
<https://marketplace.e-resident.gov.ee/en/>

E-residentsus ei sobi igat tüüpi ettevõttele, kuna rahvusvaheline maksustamine muutub liialt keerukaks. NB! E-residentsus ei anna maksuresidentsust:

<https://www.emta.ee/eraklient/valismaalasele-mitteresidendile/maksuresidentsus>

<https://www.e-resident.gov.ee/taxes-in-estonia>

QES (Qualified Electronic Signature) E-allkirja kõrgeim tase, mis on võrdsustatud omakäelise allkirjaga ja mida nimetatakse Eestis ka digiallkirjaks. Elektrooniliste allkirjade tasemed: <https://www.id.ee/artikkel/digitaalne-allkirjastamine-ja-elektroonilised-allkirjad/>

Siin on välja toodud mõned huvitavamad ja olulisemad numbrilised faktid e-residentsuse kohta (märts 2025 seisuga).

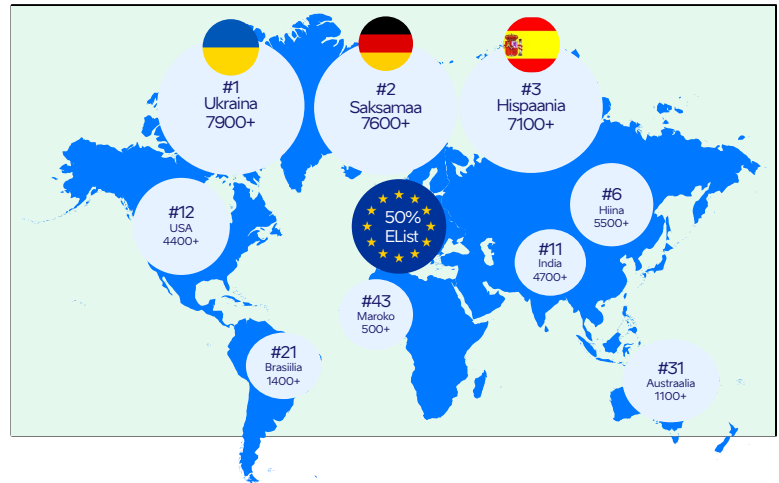
125000+ inimest on liitunud läbi aegade 185 riigist ehk alates 2014. Siit on välja arvatud need, kellelt on e-residentsus tühistatud.

60000+ hetkel kehtivat kaarti on 179 eri kodakondsusega inimese kasutuses. E-residendi kaart kehtib 5 aastat. Korduvtaotlemisel tuleb uuesti esitada taotlus ja läbida uuesti taustakontroll.

35000+ e-residendi ettevõtet, mis on loodud alates 2014. 20% Eestis aastatel 2023 ja 2024 asutatud kõikidest äriühingutest (98% OÜd) asutasid e-residendid. Hetkel majanduslikult aktiivseid e-residentide ettevõtteid on suurusjärgus 10 000.

NB! E-residendi ettevõtteks loetakse sellised Eesti ettevõtted, kus e-residendi roll ettevõtte juurde on tekkinud asutamisel või kuni 90 päeva jooksul asutamisest ning ettevõttega liituva välisriigi kodaniku e-residendi staatus peab olema tekkinud enne äriühingu loomist. Need on ettevõtted, mille maksutulu arvestatakse e-residentsuse otsese majandusliku mõju hulka. Kõik need Eesti ettevõtted, mis selle alla ei mahu ehk nt kasutavad e-residentsust oma välismaalastest juhatuse- või nõukogu liikmete jaoks allkirjastamise lihtsustamiseks, ei lähe programmi majandusliku mõju arvestusse. Nende ettevõtete kasvule aitab programm kaasa vaid kaudselt, läbi kiirema asjaajamise võidetud aja kokkuhoiu.

Uusimad andmed leiab siit: <https://www.e-resident.gov.ee/dashboard/>

Kaart näitab läbi aegade e-residendiks saanud inimeste arvu kodakondsuse alusel (juuni 2025). Läbi aegade on e-residente tulnud 185 riigist. Pooled e-residendid on pärit Euroopa Liidu riikidest.

Värskemad andmed saab siit: <https://www.e-resident.gov.ee/dashboard/>

Kodakondsus ei tähenda automaatselt elukohta st residentsust: nt elavad paljud eri rahvusest e-residendid teiste riikide suurlinnades, kus käib vilgas ettevõtlus (Berliin, Barcelona).

NB! Venemaa ja Valgevene kodanikud ei saa e-residendiks alates märtsist 2022, Ukraina täiemahulise sõja algusest. Kehtivatelt e-residentidelt e-residentsuse äravõtmiseks õiguslik alus puudub, küll aga saavad keelduva vastuse 70% korduvtaotlejatest.

Allikas: <https://www.politsei.ee/et/juhend/e-residendi-digi-id/e-residentsus-venemaa-ja-valgevene-kodanikele>

NB! 4. juunil 2025. aastal võttis Riigikogu vastu seadusemuudatuse, mis loob Politsei- ja Piirivalveametile õigusliku aluse e-residendi digitaalse isikutunnistuse taotluse tagastamiseks seda läbi vaatamata, kui taotleja on sellise riigi kodanik, milles on suurem rahapesuohut või terrorismi rahastamise oht või millega Eestil puudub justitsi-, julgeoleku- või õiguskaitsealane koostöösuhe.

<https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/b39a7c3f-3fde-44e1-b7cb-40679867ed67/isikut-toendavate-dokumentide-seaduse-muutmise-ja-sellega-seonduvalt-teiste-seaduste-muutmise-seadus/>

E-residentide kogemuslugu #1

E-residente ja nende ettevõtteid Metadao ja Remote Work Europe tutvustav video:

<https://youtu.be/DElp5vS8-w?si=vpE0LmA3D8sm2Tit>

Soovituslikud aruteluküsimused ja võimalikud vastused (eelkõige 75 min tunni jaoks):

1. Millistele ettevõtetele on e-residentsuse programm eriti kasulik? Miks just nendele?
Nendele, kes põhinevad kaugjuhtimisel ega vaja füüsilist töökeskkonda ning kelle kliendid on rahvusvahelised.
2. Mis põhjustel otsustasid videotes rääkinud inimesed liituda e-residentsusega?
Väärtuslikud tutvused ja kontaktid ning e-residentide kogukond.
Lihtne ettevõtte loomise protsess.
3. Millised väljakutsed võivad tekkida, kui oled üksikettevõtja? Kuidas need erinevad mitmeliikmeliste ettevõtete probleemidest?
Võib tekkida isoleeritus; võib olla keerulisem kelleltki nõu küsida, kõik otsused ja vastutus äri edukuse või ebaõnnestumise eest lasuvad ühe inimese õul.

Miks saada Eesti e-residendiks?

Lihtne äritegevus:

- > Ettevõtte kiire loomine
- > Ettevõtte juhtimine kaugteel
- > Teenusepakkujad: finantsteenused, raamatupidamine

Võimalused:

- > Ligipääs Euroopa ühisturule
- > Väheste bürokraatiaga ettevõtluskeskkond
- > Kasvavale ettevõttele sobiv maksusüsteem

Läbipaistev ja turvaline:

- > Turvaline ja krüpteeritud andmevahetus
- > Kõrgeima usaldusväärsusega digiallkirjad
- > Taustakontroll, läbipaistev ettevõtluskeskkond

Kogukond ja võrgustik:

- > Klientide ja koostööpartnerite leidmine
- > Ettevõtjate kogukond
- > Teadmised ja kogemused

1. Lihtne äritegevus

E-residentsusega saab registreerida ettevõtte veebis lausa 15 minuti ja 33 sekundiga – see on aeg, millega 2022. aastal purustas e-resident Dominik Panosch London Tech Weekil ettevõtte loomise kiiruse maailmarekordi. Allikas: <https://www.rik.ee/en/agency/news/new-company-was-established-estonia-e-resident-record-breaking-15-minutes> NB! Ei ole Guinnessi rekord.

2. Läbipaistev ja turvaline

E-residentsus on ehitatud Eesti digiriigi peale ehk kasutab Eesti riigi ametlikku digi-infrastruktuuri, mis võimaldab ka kõikidele Eesti elanikele turvalist ligipääsu riiklikele e-teenustetele.

Eesti ID kaardiga antav digitaalne allkiri (Qualified Electronic Signature) on õiguslikult võrdne käsitsi kirjutatud allkirjaga ning vastab Euroopa Liidu e-identimise ja e-tehingute määruse eIDAS nõuetele. See võimaldab lepingute ja dokumentide kiiret ja turvalist allkirjastamist.

<https://www.id.ee/artikkel/eidas-ehk-e-identimise-ja-e-tehingute-maarus/>

3. Võimalused

E-residendid saavad ligipääsu Euroopa Liidu ühisturule. Seejuures on umbes pooled e-residentide ettevõtted loodud ELi riikide e-residentide poolt.

Eesti pakub innovaatilist ja lihtsat ärikeskkonda, kus bürokraatia on viidud miinimumini.

Eestis kehtib ettevõtetele lihtne ja soodne maksusüsteem, kus jagamata kasumit ei maksustata – annab hea võimaluse alustaval ettevõttel kasvada.

4. Kogukond ja võrgustik

E-residentidel on ligipääs rahvusvahelisele e-residentide kogukonnale, mis soodustab võrgustike loomist. Eesti e-residentsuse programm ühendab tuhandeid ettevõtjaid üle maailma, kes suhtlevad omavahel ja teevad koostööd. Teenusepakkujad aga tunnevad e-residentide vajadusi ning täiustavad üha oma teenuseid.

Muid kaustusvõimalusi: e-residentsusega saab registreerida oma laeva Eesti lipu alla (ESTFlag projekt)

<https://transpordiamet.ee/en/estonian-flag>

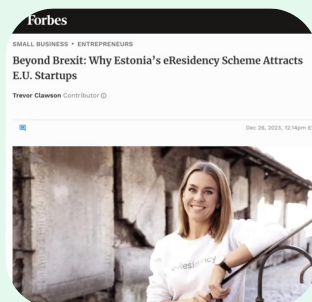

- E-residentsuse programmi senine otsene majanduslik kogumõju Eesti riigile on olnud üle 327 miljoni euro (juuni 2025), sh 300 miljonit sellest maksutulust ja ülejäänud e-residentsuse taotlemise ja ettevõtte loomise riigilõivudena. Valdava osa aasta maksulaekumistest moodustavad tööjõumaksud, ülejäänud erijuhtude tulumaksust <https://www.e-resident.gov.ee/blog/et/posts/e-residendid-asutasid-eestis-mullu-rekordarvu-ettevõtteid>
- E-residentsuse majandusliku mõju mudel (otsene tulu riigikassasse) = e-residentide loodud Eesti ettevõtetelt riigikassasse laekunud maksutulust (ainult tööjõumaksud ja erijuhtude tulumaks, valdavalt dividendidelt) + riigilõivud. Majanduslik mõju märgib programmi tulu, mitte kasumit! E-residentide loodud ettevõtteks loetakse sellised Eesti ettevõtted, kus e-residenti roll ettevõtte juurde on tekkinud asutamisel või kuni 90 päeva jooksul asutamisest ning ettevõttega liituv välisriigi kodaniku e-residenti staatus peab olema tekkinud enne äriühingu loomist.
- Maksutulust kasv: E-residentide loodud ettevõtted suurendavad Eesti maksutulust, teenides riigile iga kulutatud euro kohta vähemalt 8 eurot tagasi (ROI aastal 2024 oli 8,7 = 66,8 mln majanduslik mõju / 7,7 mln kulu riigile).
Kuidas ROI-d arvutatakse? Eraettevõtte arvestab oma ROI-d kasumiaruande põhjal, võttes investeeringutulu aluseks müügitulu ning arvestab sellest maha investeeringukulu ning siis jagab vahe viimasega. Kuna riigiasutuse puhul eraettevõtte valemist ROI puhul läheneda ei saa (sest nt maksud on riigi jaoks tulu, mitte kulu), siis e-residentsuse programmi ROI on riikliku kokkuleppe kohaselt arvatud nii, et investeeringutuluna arvestatakse e-residentsuse programmi arvestuslik majanduslik mõju (e-residentide ettevõtete Eesti riigile tasutud tööjõu- ja erijuhtude tulumaks + e-residentsuse taotlemise ja e-residentide ettevõtete loomisel tasutud riigilõivud) ning jagatakse see kogukuluna riigile (programmi tegevuskulud eri riigiasutustes sh tööjõukulud).
- E-residentsus on avanud Eesti ettevõtetele täiesti uue turu ja andnud tõuke Eesti teenindusmajanduse kasvule. E-residentsuse programmi kiire areng suurendab kohalike ettevõtete rahvusvahelist konkurentsivõimet ja kasvupotentsiaali, laiendades nende globaalset mänguvälja. 2023. aasta Eesti ettevõtete kogukäive e-residentide teenindamisest oli 11,3 miljonit eurot.
- Töökohtade ja välisinvesteeringute kasv: E-residentsuse programm toob siia välisinvesteeringuid ja loob kõrge lisandväärtusega töökohti Eesti inimestele.
- Toetab kohalikku ettevõtlust: uued võimalused riigipiiridest välja laienemiseks, uue tööjõu värbamiseks ja käibe suurendamiseks.

Pehme jõud ja mainekasu

- › Tugevdab Eesti rahvusvahelist mainet
- › Jagab Eesti digiriigi kogemust maailmaga
- › Tutvustab Eesti ajalugu, kultuuri ja keelt
- › Seob Eestiga inimesi üle maailma

582 miljoni euro
väärtuses meediakajastust
2014–2024

Pehme jõud ehk ühiskondlik ja diplomaatiline mõju (soft power):

Rahvusvaheline tuntus ja positiivne maine: programm on aidanud kujundada Eesti kuvandit kui innovatiivset ja usaldusväärset digiriiki, mis toetab eksporti ja majandusdiplomaatia.

Globaalne Eesti kogukond: E-residendid tunnetavad end osana rahvusteülesest kogukonnast ja on Eesti liitlased, edendades Eesti mainet ja väärtusi üle maailma.

Tugev riiklik bränd: E-residentsust peetakse üheks maailma innovatiivsemaks riiklikuks brändiks, mida seostatakse innovatiivsuse, läbipaistvuse, turvalisuse ja asjaajamise kiirusega.

E-residentsus on toonud riigile 10 aasta jooksul 582 mln euro väärtuses rahvusvahelist meediakajastust ehk n-ö tasuta reklaami (AVE – Advertising Value Equivalent: orgaanilise kajastuse väärtus saamaväärselt ostetud meediapinna hinna järgi).

Pehmet jõudu (ka pehmet võimu) mõõdetakse (Global Soft Power Index): 2025. aastal on Eesti #65, kukkudes 8 kohta võrreldes aasta varasemaga.

<https://brand.estonia.ee/soft-power-index-2025-estonia-mainet-on-enim-kasvatanud-vaartuspohine-valissuhtlus/>

<https://brandfinance.com/insights/estonia-leveraging-innovation-truth-and-global-branding-for-greater-soft-power>

Turvaline ettevõtluskeskkond

- › E-residentsus on Eesti turvalise ja läbipaistva majandus- ja ettevõtluskeskkonna **kvaliteedimärk**: teeb välisettevõtja riigi jaoks turvalisemaks
- › Riiklik KYC: kõik e-residendiks soovijad läbivad **põhjaliku taustakontrolli**, mille tagavad Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitsepolitseiamet, Maksu- ja Tolliamet jt järelevalveasutused
- › E-residendid annavad Eesti riigile oma **biomeetrilised andmed** (sõrmejäljed, tulevikus ka näokujutise) ja jätavad **digitaalset jalajälge**

- Kvaliteedimärk: Eestisse on oodatud vaid heade kavatsustega ja õiguskäitumisega rahvusvahelised ettevõtjad. Välisettevõtjad hindavad Eesti turvalist, bürokraatiavaba ja läbipaistvat ettevõtluskeskkonda (e-Äriregister) ning e-residentidest teenusepakkujate ja äripartnerite kontrollitud taustaga ökosüsteemi.
- E-residentsus teeb välisettevõtja riigi jaoks turvalisemaks (taustakontroll, digitaalne jalajälg): e-resident jätab Eesti majandusruumis tegutsedes maha digitaalset jalajälge, seega pole e-residentsust mõtet halbadel eesmärkidel ära kasutada – jääb vahele!
- Põhjalik taustakontroll: päringud rahvusvahelistesse andmekogudesse, kontrollimaks nt karistuste ja võlgnevuste puudumist, äriseoseid jne. Pidev järelevalve: tihe koostöö erinevate riigiasutustega riskide ennetamiseks (nt rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine). NB! E-residentsus on riigi pakutav hüve ja selle saab ära võtta: sertifikaadid koheselt peatada või tühistada. Kellelgi pole õigust olla e-resident, aga otsust saab vaidlustada. E-residendi ettevõtet selle otsusega ei kustutata.
- Biomeetrilised andmed ja digitaalne jalajälg: E-residendid annavad sõrmejäljed, mis võimaldavad nende isikut turvaliselt tuvastada. Lisaks jääb nende tegevusest digitaalne jalajälg, mis hõlmab logisid ja andmeid nende kasutatud teenuste kohta. See mitte ainult ei suurenda süsteemi turvalisust ja läbipaistvust, vaid aitab tagada, et e-residentsuse süsteemi kasutatakse vastutustundlikult.
- NB! Välismaalased ehk mitteresidendid (Eestis mitte elamisluba omavad välisriikide kodanikud) saavad Eestis ettevõtte luua ka ilma e-residentsuseta, notari vahendusel. <https://www.e-resident.gov.ee/blog/et/posts/riskijuht-e-residentsusest-peab-saama-turvalise-ettevotluse-kvaliteedimark/>

E-residentsuse programmi strateegia kohaselt on lähiaastail väljatöötamisel kaugtuvastuslahendus, mis võimaldaks biomeetria hõivet nutiseadme vahendusel, mis lisab veel ühe tehnoloogilise turvakihhi. Iseteeninduslik biomeetria kogumine mobiilis: kaugteel infotehnoloogiliste vahendite abil tõsikindel isikutuvastus, mis tähendab, et tagatud on füüsilise kohalolekuga samaväärne usaldus. <https://www.e-resident.gov.ee/blog/et/posts/smit-kuulutas-valja-hanke-e-residentide-biomeetria-kogumiseks-mobiilis/>

E-residentsuse sihtriigid 2025

Hispaania

Saksamaa

Ühendkuningriik

- Euroopa Liidu riigid (v.a Soome ja Läti, kus Eestit tuntakse niigi hästi), eriti Saksamaa ja Hispaania
- Ühendkuningriik, Šveits, Ukraina, Singapur, USA, Kanada, Austraalia, Brasiilia, Argentina, Mehhiko, Tšiili, Uruguay ja Tai Kuningriik
- Parim toote ja turu sobivus: riigid, kus ettevõtte loomine on keerukas, kulukas ja/või bürokraatirohke

Kuigi programmiga on liitunud inimesi üle maailma, ei turundata e-residentsust igale poole, vaid ainult programmi sihtriikidesse.

E-residentsuse sihtriigid on valitud selle järgi, kus on parim toote ja turu sobivus (product/market fit).

Taotlusele peab kaasa panema oma dokumendi koopia ja pildi (mida dokumendile siiski ei trükitata).
<https://eresident.politsei.ee/application-guidelines>

Järgneb taustakontroll.

E-residenti digitaalse isikutunnistuse kasutamise üle teostavad riiklikku järelevalvet Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitsepolitseiamet ning Maksu- ja Tolliamet.

Kui otsus on positiivne, genereeritakse isikukood ja trükitakse kaart.

Järgmiseks tuleb kaardile järele minna ning anda ka biomeetrilised andmed ehk sõrmejäljed.

E-resident saab oma kaardi koos PIN-koodidega kätte.

24 tunni jooksul kaart aktiveeritakse ning e-resident saab asuda toimetama, sh aktiveerida endale Smart-ID.

Kaardivaba e-residentsus: Tulevikus ei pea e-resident enam ootama, millal tema füüsiline digi-ID kaart diplomaatilise postiga soovitud sihtkohta jõuab ning võib visiidi saatkonda ette võtta kohe, kui on saanud kinnituse oma e-residendi staatuse kohta.

Saatkonnas annab ta sõrmejäljed nagu praegugi, aga tema digi-ID sertifikaadid aktiveeritakse otse mobiilses rakenduses (täisdigitaalne alternatiiv tänasele kaardile). Lahendus on väljatöötamisel. Seaduse kohaselt peavad e-residendid end vähemalt korra saatkonnas või konsulaarametnikule füüsiliselt ehk silmast silma Eesti riigile tuvastama.

Kaugtuvastus: Korduval taotlemisel teeb e-residendi elu tulevikus lihtsamaks samuti väljatöötamisel olev kaugtuvastuslahendus, mis võimaldab biomeetria (sõrmejäljed, näokujutis) hõivet nutiseadme vahendusel, mis lisab programmile veel ühe tehnoloogilise turvakihi. Iseteeninduslik biomeetria kogumine mobiilis: kaugteel infotehnoloogiliste vahendite abil tõsikindel isikutuvastus, mis tähendab, et tagatud on füüsilise kohalolekuga samaväärne usaldus. <https://www.e-resident.gov.ee/blog/et/posts/smit-kuulutas-valja-hanke-e-residentide-biomeetria-kogumiseks-mobiilis/>

Mida kiiremini ja mugavamalt saab e-resident ettevõtte loodud ja oma digi-ID uuendatud, seda parem Eesti ettevõtluskeskkonna konkurentsivõimele: <https://www.e-resident.gov.ee/blog/et/posts/kaardivaba-e-residentsus-kasvataks-margatavalt-e-residentide-loodud-ettevotete-arvu/>

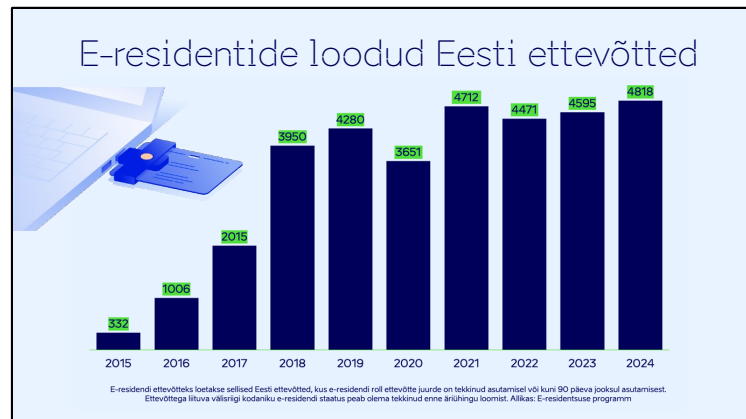
15 minutit 33 sekundit: E-resident lõi Eestisse uue ettevõtte ning purustas maailmarekordi

Austria e-resident Dominik Panosch asutas oma e-residenti digi-ID abil London Tech Weekil 2022 otse laval 15 minuti ja 33 sekundiga ettevõtte sign.online OÜ. Teadaolevalt on tegu maailmarekordiga (NB! Mitte segamini ajada Guinnessi maailmarekordiga).

Allikas: <https://www.rik.ee/et/asutusest/uudised/e-resident-loi-eestisse-uue-ettevotte-15-ja-poole-minutiga-ning-purustas>

<https://www.e-resident.gov.ee/blog/posts/estonian-e-resident-breaks-speed-record-for-company-incorporation/>

Ettevõtlus,
maksud ja
konkurents

E-residenti ettevõtteks loetakse sellised Eesti ettevõtted, kus e-residenti roll ettevõtte juurde on tekkinud asutamisest või kuni 90 päeva jooksul asutamisest. Ettevõttega liituvat välisriigi kodaniku e-residenti staatus peab olema tekkinud enne äriühingu loomist.

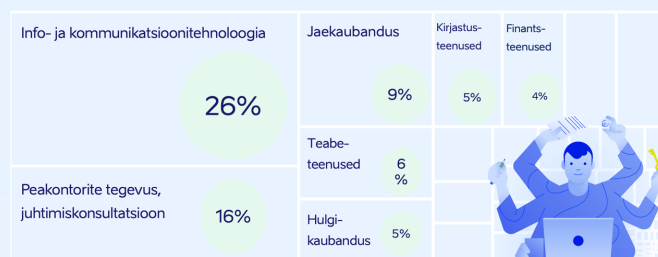
Statistikaameti interaktiivne ülevaade e-residentide ettevõtetest:

<https://stat.ee/et/uudised/e-residendid-eestis-loomud-ule-30-000-ettevotte>

Eestis loob esimene 6 kuu jooksul ettevõtte (konversioon) ca kolmandik uutest e-residentidest.

E-residendiks olemise jooksul on ettevõtte loonud e-residentide osakaal ca 40% juures.

E-residentide asutatud Eesti ettevõtted tegevusvaldkondade järgi

Siin on välja toodud peamised tegevusvaldkonnad, kuhu Eesti e-residentide ettevõtted on registreeritud.

2024. aastal lõi e-residendid Eestisse 4818 ettevõtet ehk keskmiselt 400 uut ettevõtet kalendrikuus.

<https://www.e-resident.gov.ee/blog/et/posts/e-residendid-asutasid-eestis-mullu-rekordarvu-ettevotteid/>

Rohkem andmeid: <https://www.e-resident.gov.ee/dashboard/>

E-residentide kogemuslugu #2

E-residente ja nende ettevõtteid Montessori British School ja Glassity tutvustav video:

<https://youtu.be/LtIIdSvPyA?si=tb0Nn3fkRgKzWqyD>

Soovituslikud aruteluküsimused ja võimalikud vastusevariandid (eelkõige 75 min tunni jaoks):

1. Kuidas saab e-residentsus muuta rahvusvaheliste investorite ja ettevõtjate vahelist koostööd lihtsamaks?
 - Kuna E-residendid saavad asutada ja juhtida ettevõtet veebipõhiselt, tähendab see, et ettevõtjad ja investorid võivad olla küll eri riikides, kuid saavad siiski mugavalt koostööd teha.
 - E-residentsus tagab usaldusväärse digitaalse identiteedi, mis vähendab usaldusprobleeme.
 - Madalad halduskulud ja lihtsustatud maksusüsteem: Eesti pakub ettevõtjasõbralikku maksusüsteemi, mis muudab investeerimise ja kasumi jagamise soodsamaks. E-residendid saavad kergelt hallata maksuaruandlust ja dividendide maksmist.
 - E-residentsus loob võimaluse töötada ja suhelda ülemaailmsete äripartneritega digitaalses keskkonnas, ilma bürokraatlike tõketeta. Soodustab koostööd ja investeringuid.
2. Kas e-residentsus võiks olla kasulik ka noortele, kes alustavad oma ettevõtte loomist? Põhjenda.
3. Kujutle, et oled välismaalane, kes soovib avada e-residentsuse abil ettevõtet Eestis. Kirjelda, miks soovid e-residentsust.

Ettevõtluskeskkondade võrdlus

	Eesti	USA (Delaware)	Liimaa	ÜK	Singapur	Portugal
Ettevõtte asutamise kulu	€265	alates \$90 (€82)	€150	£50 (~€60)	SGD300 (~€200)	€360
Ettevõtte asutamise kiirus	2 h	5-15 päeva	3-7 päeva	24 h	1-3 päeva	1-2 päeva
Esimese aasta kulud	~€200	~\$2,500	~€2,000	~£600	~€4,000	~€80
Viisa, kohalik esindaja või juhatuse liige?	x	Kohalik esindaja	EEA residentist juhatuse liige	x	Kohalik juhatuse liige või viisa	Kohalik esindaja või viisa
Kapitalinõue	€0.01	Q	Q	Q	SGD1	€1
E-teenused	✓	Piiratud	Piiratud	✓	✓	Piiratud
Digi-ID	✓	x	x	x	✓	X
Tulumaks (%)	2 / 22	8.7	12.5	25 / 19	17	21
Maksude deklareerimine (tunde aastas)	50	175	82	114	64	60-150

Ettevõtjad valivad oma rahvusvahelist firmat luues sageli just nende välja toodud ettevõtluskeskkondade vahel.

Eesti ja teiste ettevõtluskeskkondade võrdlus: need on peamised Eesti konkurendid. Ainuüksi sellesse nimekirja kuulumine on suur saavutus ja sageli langeb liisk Eesti kasuks just tänu e-residentsusele.

E-residentsus müüb Eesti ettevõtluskeskkonda tervikuna. Müügiartikliks on Eestisse loodav ettevõtte. Eesti konkurentsivõime tugineb e-residentsuse pakutavale piiriülesele äriteenuste pakstile ja digitaalsele ettevõtluskeskkonnale.

Konkurentsivõimeline ja alustava ettevõtja jaoks soodne maksusüsteem on paljudele välisettevõtjatele motivaatoriks asutada oma ettevõtte just Eestisse. Eesti kasuks räägivad veel ka ettevõtjasõbralik maksusüsteem (ettevõttesse investeeritud tulu ei maksustata) ning soodsad ettevõtte asutamise ja ülalpidamise kulud.

Viisa, kohalik esindaja või juhatuse liige: mitmed riigid nõuavad ettevõtte asutaja(te)lt kas viisa, kohaliku esindaja (teenusepakkuja) või kohalikust kodanikust/residentist juhatuse liikme osalust. Enamasti Eesti e-residentid eelistavad kasutada teenusepakkujat.

E-residentide teadmusvaramu on abiks otsuse tegemisel Eestisse ettevõtte loomisel <https://learn.e-resident.gov.ee/hc/en-us/sections/360000172018-Your-Company>

Vt põhendusi lähemalt siit: <https://www.e-resident.gov.ee/blog/posts/which-of-these-countries-is-the-best-to-start-a-company/>

Kuidas saab ettevõtte rahvusvaheliselt tegutseda?

- > Müük teistesse riikidesse
- > Frantsiisi või litsentsi andmine
- > Koostöö kohalike ettevõtetega
- > Filiaali avamine välismaal
- > E-kaubandus ja digiplatvormid ehk äri ajamine internetis
- > Diginomaadlus

Rahvusvahelise ettevõtjana on oluline põhjalikult uurida eri riikide maksureegleid, kuna mitmes riigis tegutsemine võib tuua kaasa keerukaid maksukohustusi.

- Müük teistesse riikidesse - Saad oma tooteid või teenuseid välismaale müüa näiteks kohalike partnerite või otse veebipoe kaudu.
- Frantsiisi või litsentsi andmine - Annad teisele ettevõttele õiguse oma äriideed, toodet või tehnoloogiat kasutada, nagu toimivad McDonald'si restoranid üle maailma.
- Koostöö kohalike ettevõtetega - Teed koostööd mõne välisturul asuva kohaliku ettevõttega, et koos uusi kliente leida ja jagada kulusid.
- Filiaali avamine välismaal - Avad oma kontori või poe teises riigis, et olla klientidele lähemal ja kohandada tooteid kohalike vajadustele
- E-kaubandus ja digiplatvormid ehk äri ajamine internetis - Kasuta e-poode ja digitaalseid turunduskanaleid, et müüa oma tooteid või teenuseid globaalselt ja jõuda rohkemate klientideni.
- Diginomaadid – inimesed, kes töötavad asukohast sõltumatult – on selle lähenemise üks selgemaid näiteid.

Mida meeles pidada: kui plaanid ettevõtet rajada ja kasvada rahvusvaheliselt, uuri hoolikalt riikide maksureegleid, kuna mitmes riigis tegutsemine võib tuua kaasa keerukaid maksukohustusi.

Rahvusvaheline maksustamine on keerukas ning nõuab ettevõtjalt põhjalikku analüüsi ning detailset eeltööd. E-residente toetavad selles küsimuses teenusepakkujad.

E-residentsus ei anna maksuresidentisust ehk inimest, kes on saanud Eesti e-residentsuse, tasub enda kui füüsilise isiku makse ikka selle riigi seaduste kohaselt, kus ta tulu teenib ja mille maksuresidentiks teda saab lugeda. Küll aga loetakse Eesti residentiks e-residenti asutatud Eesti juriidiline isik ehk äriühing ning maksustatakse selle Eestis teenitud tulu. <https://www.emta.ee/eraklient/valismaalasele-mitteresidendile/maksuresidentisus> Paljudes riikides sh Eestis on käibel 183 päeva reegel ehk ollakse selle riigi maksuresident, kus elatakse vähemalt pool kalendriaastat.

E-residentsus ei vabasta Eestis loodud ettevõtte automaatselt maksustamisest mujal riigis. Kui äriühingu äritegevus toimub mujal, siis maksustatakse välisriigis saadud tulu välisriigis ning Eesti tagab topeltmaksustamise vältimise. <https://www.fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/maksu-ja-tollipoliitika/topeltmaksustamise-valtmise-lepingud>

E-residenti ettevõtte on harilik Eesti ettevõtte ning see maksab makse samadel alustel mis teised Eesti ettevõtted. Eestis tuleb ettevõtte kasumilt tulumaksu tasuda alles kasumi jaotamise hetkel ehk dividendide väljamaksmisel.

Tööjõumakse tasuvad e-residentide ettevõtted Eestis oma Eesti ettevõttesse palgatud töötajate pealt. <https://www.e-resident.gov.ee/blog/posts/cross-border-taxes-for-e-resident-entrepreneurs/>

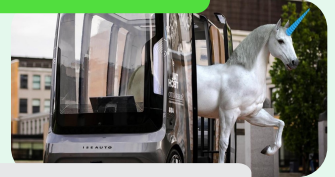
Käibemaksuga maksustatakse ettevõtluse käigus müüdavad kaubad ja teenused. Käibemaks on lisandunud väärtuse maks ja selle tasub lõpptarbija. Kui teenuste lõpp-tarbijad asuvad teistes riikides, võib olla vajalik sealne käibemaksu registreerimine ja kohalike reeglite järgimine. Kui ELi ettevõtte on soetanud kaupu või teenuseid oma ettevõtluse tarbeks teisest ELi liikmesriigist ning tasunud selles riigis ka käibemaksu, võib makstud käibemaksu tagasi taotleda. <https://www.eesti.ee/eraisik/et/artikkel/ettevotlus/maksud-ja-toll/kaebemaks>

Kui Eesti ettevõtjal tegelikult Eestis ettevõtlust ei toimu ning tal ei ole Eestis ei maksustatavat käivet ega muid käibemaksuga maksustamisele kuuluvaid tehinguid, siis üldreeglina teda Eestis käibemaksukohustuslasena ei registreerita. Käibemaksukohuslane: kui Eestis maksustamisele kuuluv aastakäive on üle 40 000 €.

Ükssarvikute kasvulava

4,1 miljardit eurot
investeeringuid Eesti idusesse
2010–2024

- › E-residentsus pakub konkurentsieelist piiriülesele asjaajamisele: asutajad sageli mitmest riigist
- › Ettevõtja sõbralik maksusüsteem: ettevõtte kasvu suunatud tulu ei maksustata
- › Eesti elukeskkond: hinnatud turvalisuse, mugavuse, teenuste, inglise keele ja lihtsa asjaajamise poolest
- › Idu- ja kasvuettevõtetele ning diginomaadidele eraldi viisad: lihtsustab värbamist ja aitab kasvada

Iduettevõtte ehk **startup** on tehnoloogiapõhine, uuenduslik ja globaalse kasvupotentsiaaliga äriühing

Eesti turg toimib nagu kiirendi. Kuigi Eesti turg on oma 1,3 miljoni elanikuga väike, on see üleilmsete ambitsioonidega iduettevõtetele hea stardiplatvorm. Siin saavad nad oma innovatsioone katsetada ja kohendada, saades samas kasu tihedatest kogukonna sidemetest. Väiksus on tegelikult trump – see teeb meid paindlikuks ja toetab meie „teeme ära“ mõtteviisi.

Startup Estonia andmetel tegutses Eestis 2024. aasta lõpu seisuga ca 1600 idusektori ettevõtet.

<https://startupestonia.ee/statistics-surveys/eesti-idusektori-kaive-on-mullu-kasvanud/>

Eestis on Euroopas elaniku kohta kõige rohkem iduettevõtteid ja riskikapitali investeeringuid (2024. aasta raport). <https://www.stateofeuropeantech.com/>

Idusektori ettevõtted annavad Eestis tööd ligi 14 000 inimesele, suurimad tööandjad on Wise, Bolt, Playtech, Swappie, Pipedrive. <https://www.emta.ee/ariklient/amet-uudised-ja-kontakt/uudised-pressiinfo-statistika/statistika-ja-avaandmed>

Eestis on loodud õigusraamistik, kuidas iduettevõtteid tuvastada ja eristada. Iduettevõtte on tehnoloogiapõhine, uuenduslik ja skaleeritav ettevõtte, millel on minimaalne elujõuline toode (MVP) ja esmane tõmme.

Ühtlasi on Eesti nr 1 riik turvalisuse, eluaseme, digielu, keele ja asjaajamise poolest

<https://www.internations.org/expat-insider/2023/>

Rahvusvahelist ettevõtetlust toetab Eestis ka viisade süsteem, mis lihtsustab Eesti iduettevõtetele kolmandate riikide kodanikest talentide värbamist. Eesti väljastab eraldi viisasid diginomaadidele ning iduettevõtjatele.

<https://startupestonia.ee/et/startup-visa/>

<https://startupestonia.ee/et/startup-visa/estonian-scale-up/>

<https://visitestonia.com/en/digital-nomad-visa>

<https://www.startupblink.com/blog/the-best-countries-for-startups/>

E-residentide iduettevõtted

38% Eesti idusektori ettevõtetest on seotud mõne e-residendiga

B2B — ettevõttelt ettevõttele

SaaS — tarkvara kui teenus

Täna on 38% Eesti idusektori ettevõtetest seotud mõne e-residendiga. <https://www.e-resident.gov.ee/blog/et/posts/e-residentide-osalusel-vorsub-38-eesti-idufirmadest/> Ka e-residentsust ennast on nimetatud riigi start-upiks. Kas e-residentsust võiks aga pidada Eesti üksikarvikuks?

Eesti üksikarvikutest võib pidada e-residentide looduks Gliat (NB! Ei ole majandusliku mõju arvestuses e-residenti ettevõtte). <https://www.e-resident.gov.ee/blog/posts/e-residency-is-the-secret-behind-estonias-10th-unicorn/>

E-residentsuse programm pakub Eesti startup-ökosüsteemile ainulaadset konkurentsivõimelist ja aitab ligi meelitada välisinvestoreid, kuna võimaldab kasvavat ettevõtet asukohast sõltumata juhtida. E-residente tõmbab ka võimalus osa saada mitmetest kiirendiprogrammidest ning ligipääs investeeringutele <https://www.e-resident.gov.ee/blog/posts/the-9-best-funding-and-mentoring-programmes-in-estonia/>

E-residentide arvu kasv Eesti startup ökosüsteemis kinnitab, et pakume konkurentsivõimelist lahendust, mida usaldatakse ning hinnatakse. E-residentsus avab ukse idusektoriga kaasas käivale talendile ja väliskapitalile, mis on riigi majanduse vedur, kuna vastutasuks panustavad idufirmad Eestis kasvama ja kasumit teenima hakates meie majandusse.

Pildidel näited e-residentide idusektori ettevõtetest:

- Glassity: Pilvehaldustarkvara (B2B SaaS). <https://ecosystem.startupestonia.ee/companies/glassity>
- PRNews: Sisuturundusplatvorm. Ukraina e-residentide loodud ettevõtte. Eesti kontoris töötab täna 21 inimest ning mille meeskonda kuulub kokku 58 töötajat – peale Eesti veel Ukrainas, Armeenias, Poolas, Belgias ja Ameerika Ühendriikides. Ettevõtte käive kasvas 2024. aastal 30% võrra, ulatudes 5,2 miljoni euroni, mis on kolm korda kiirem kasv kui turu keskmine. https://ecosystem.startupestonia.ee/companies/prnews_io
- ÄIO: Innovaatiline tehnoloogia tervislike rasvade tootmiseks https://ecosystem.startupestonia.ee/companies/_io
- Salesforce: AI-põhine müügitarkvara (B2B SaaS). <https://ecosystem.startupestonia.ee/companies/salesforce>

Rühmatöö

Start-up safari: leia sihtriik oma ükssarvikule

1. **Analüüsige** oma toote või teenuse **potentsiaali** igas riigis, võttes aluseks riigikaartidel toodud andmeid ja turuvajadusi.
2. **Valige** parim sihtriik ja **põhjendage** lühidalt, miks teie toode või teenus sobib just sinna turule.
3. Iga rühm esitleb oma valikut ja põhjendab, kuidas teie toode/teenus sobitub valitud riigi vajaduste ja võimalustega.

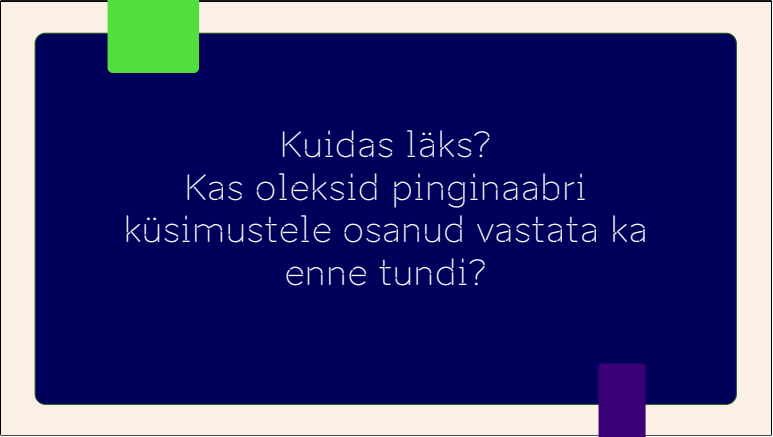

Paaristöö: kolm küsimust

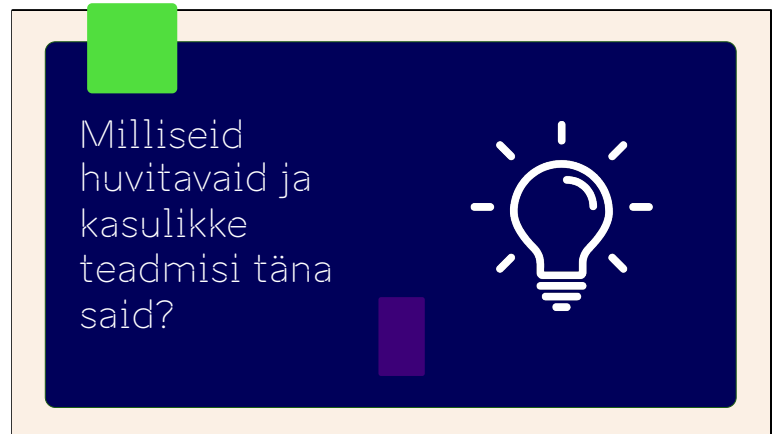

Esitage pinginaabriga korda mööda üksteisele küsimusi, mis te enne tundi ette valmistasite, ning vastake neile.

Pärast rühmas töötamist saavad õpilased esitada paaristööna pinginaabrile küsimusi, mille nad koostasid enne tundi eeltöö raames.

Kuidas läks?
Kas oleksid pinginaabri
küsimustele osanud vastata ka
enne tundi?

Tunni lõpetuseks (eelkõige pikema tunni puhul) soovitame teha õpitu kohta peegeldusringi.

Sõnasta, mis on e-residentsus ja mida see annab?

Mis oli kõige huvitavam uus teadmine, mille täna said?

Millised küsimused jäid õhku?

Kodutöö

Vali teema ja kirjuta lühiessee:

Kas e-residentsust võib pidada Eesti riigi üksisarvikuks?

Kuidas võiks Eesti ettevõtluskeskkonna konkurentsivõime võita TI-hüppest?

Soovi korral saate anda õpilastele kodutööd.

Põhimõisted #1

Digiriik — riik, kus avalikud teenused ja valitsemine toimivad digitaalselt, muutes haldusprotsessid läbipaistvamaks ja kasutajasõbralikumaks.

Digitaliseerimine — digitaalsete tehnoloogiate rakendamine ühiskondlike ja majanduslike protsesside tõhusamaks, kiiremaks ja andmepõhisemaks muutmisel.

Proaktiivne ja andmepõhine valitsus — kasutab otsuste tegemisel süsteemselt kogutud andmeid ja analüüse, minimeerib riske ning ennetab probleeme.

Digitaalne jalajälg — unikaalne andmete kogum, mis tekib inimese tegevusest digitaalses keskkonnas.

Biomeetrilised andmed — füüsilised või käitumuslikud tunnused, mida saab kasutada inimeste tuvastamiseks (näo- ja sõrmejäljekujutised, DNA, silmailiris, hääl, allkiri).

Põhimõisted #2

E-resident – välismaalane, kellele Eesti on hüvena loonud isiku kodakondsusjärgse riigi identiteedi alusel elektroonilise identiteedi ja andnud välja digitaalse isikutunnistuse.

Diginomaad – kaugtöötaja või vabakutseline ettevõtja, kes elab ja töötab erinevates riikides, kasutades töö tegemiseks vaid digitaalset tehnoloogiat.

Üksarvik – kujundlik väljend erakapitalil põhineva idufirma (*start-up*) kohta, mille väärtus on üle 1 miljardi USA dollari.

Toote ja turu sobivus – olukord, kus ettevõtte toode vastab täpselt sihtturu vajadustele ja nõudlusele. See tekib siis, kui kliendid on rahul tootega, kasutavad seda aktiivselt ning soovivad seda ka teistele, mis viib orgaanilise kasvu ja äriedu suurenemiseni.

Ettevõtluskeskkonna ökosüsteem – hõlmab ettevõtjaid, investoreid, seadusandlikku raamistikku, infrastruktuuri, haridus- ja teadusasutusi ning teisi olulisi osapooli, kes mõjutavad ettevõtluse kasvu ja innovatsiooni.

Põhimõisted #3

ROI — *Return on Investment* ehk investeeringutasuvus on viis, kuidas mõõta ja võrrelda investeeringu tootlust teenitud tulu suhtes.

KYC — *Know Your Customer* ("tunne oma klienti") protsess, mille abil juriidilised isikud kontrollivad oma klientide ja äripartnerite isikusamasust, hindavad nende sobivust ning riske.

MVP — *Minimal Viable Product* ("vähim elujõuline toode") on esimene versioon iduettevõtte tootest, mis võimaldab võimalikult vähesel ressurtsiga turule tulla

B2B / B2C — *Business to Business / Business to Consumer* ("ettevõttelt ettevõttele / ettevõttelt tarbijale") ärimudeli kirjeldus, kus toode või teenus on suunatud teistele ettevõtetele või otse lõpptarbijale

SaaS — *Software as a Service* ("tarkvara teenusena") pilvepõhine tarkvaralahendus, mida saab kasutada üle veebi, tihti tellimuspõhine

Aitäh!

Kuidas tund meeldis?

Anna teada [SIIN!](#)

Küsimustiku link: <https://forms.gle/nzHfSYKb7wPzzzSE9>

Loodame väga, et saate mahti tagasisidet saata, et tunnimaterjali arendada ja üha paremaks teha.